

ענת ועשתורת צדו את השד

שני שירים מאוגרית העתיקה

מאוגריתית: רועי שניידר

אלה הם שניים מתוך כמה אלפי טקסטים מהעיר אוגרית שבצפון סוריה (ליד לאד'קיה של ימינו), שנתגלו ופוענחו בשנות העשרים והשלשים של המאה הקודמת. אוגרית הייתה עיר-מדינה וממלכה קטנה ששימרה תיעוד במשך כמאתיים שנה, החל במאה ה-14 לפנה"ס ועד המאה ה-12, שבשליש האחרון שלה נחרבה הממלכה על ידי גויי הים. הטקסטים נכתבו על טין ועל כן השתמרו היטב בעת שרפת העיר. השפה האוגריתית היא שפה שמית צפונית-מערבית וקרובה ביותר לעברית. כבר באמצע המאה הקודמת גילה מ"ד קאסוטו מקבילות רבות ונרחבות בין לשון המקרא (ובעיקר לשון השירה והנבואה) לבין כמה טקסטים מאוגרית. הטקסטים נכתבו בגרסה קדומה של אלפבית כנעני אך באמצעות טכניקה של הטבעת סימני יתד בטין לח, בדומה לכתב היתדות המסופוטמי.

1.15

רַעַב יָדוּ מוֹשֶׁטַת
צָמָא יָדוּ מוֹשֶׁטַת
תוֹבְעִים מְנַחָה. הָעֶבֶד
עִם כָּרִית שָׁנְתוּ,
פָּרָה גוֹעָה לְעֶגְלָה,
וּבֶן חֲרִין לְאִמָּא
בָּאוּ אֲדוּמִים אֵלֵינוּ
וַיִּדְּרוּ שָׁנָה שׁוֹעִים.

שָׁחַט אֵל בְּבֵיתוֹ נִצּוּד
 וְצִיד צֶח בְּקֶרֶב הַיְכָלוֹ
 וְהָאֱלִים יֹאכְלוּ. וַיִּשְׁתּוּ אֱלִים,
 יַיִן עַד שִׁבְעָה יִשְׁתּוּ,
 תִּירוּשׁ עַד לְשֹׁכְרָה.
 וְאֵת הַיָּרֵחַ שָׁם עַל גִּב
 מִתַּחַת לְשִׁלְחָן כָּמוֹ כָּלֵב
 מִכְשָׁשׁ מִתַּחַת שִׁלְחָנוֹ.
 הַיּוֹדֵעַ – לֶחֶם לוֹ נוֹתֵן
 וְשָׂאִינוֹ יוֹדֵעַ – לוֹ נוֹתֵן מִקָּל
 מִתַּחַת לְשִׁלְחָן.
 עֲשֵׂתֶרֶת וְעֶנֶת הִגִּיעוּ
 עֲשֵׂתֶרֶת צָלַע כָּבֵשׁ לוֹ הַבִּיָּאָה
 עֶנֶת כָּתַף דְּשֻׁנָּה שֶׁל בְּהֵמָה
 צוֹעֲקוֹת הֵן מוֹל הַשֹּׁעַר אֶל בֵּית אֵל
 לָמָּה הִצָּלַע תִּכְיֶין לְכָלֵב
 הַכָּתַף לַגּוֹר מֵאֵל אָבִיו
 וְאֵל אֵינוֹ אוֹכֵל אוֹתָן?
 אֵל יָשֵׁב בְּמִרְזָחוֹ
 וַיִּשְׁתֵּי יַיִנוֹ עַד שִׁבְעַת וְתִירוּשׁ עַד לְשֹׁכְרָה.
 אִזּוֹ נִשְׂאָה רָגְלָיו אֵלַי בֵּיתוֹ,
 הִלֵּךְ בַּחֲזָרָה לַחֲצָרוֹ. נִגַּשׁ הַשֹּׁד חֲבָאִי,
 קִרְנִים וְזִנְבֵי לוֹ, וַיִּשְׁלַךְ עַל אֵל
 שִׁינוֹ וַחֲרָאוֹ. נָפַל אֵל כָּמוֹ מֵת,
 כָּמוֹ נִרְדָּם עַל אֶרֶץ. אִזּוֹ עֶנֶת
 וְעֲשֵׂתֶרֶת צָדוּ אֶת הַשֹּׁד.